

BIỆT DỊCH KINH TẠP A-HÀM

QUYỂN XIV

269. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại núi Kỳ-ni, thuộc thành Vương xá.

Vào giữa đêm, có một Thiên nữ tên Cầu-ca-ni-sa, trước đây là Ba-thuần-đề Nữ, với hào quang rực rỡ khác thường chiếu sáng cả núi ấy, đến gặp Đức Phật, lạy sát dưới chân, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Miệng, ý nên tu thiện
Không làm những điều ác
Thân không làm ác nhỏ
Gây hại cho thế gian
Quán dục là không, giả
Tu nơi niệm giác ý
Nếu không thích đau khổ
Đừng gây nghiệp tổn giảm.*

Thế Tôn khen Thiên nữ:

–Lành thay! Lành thay! Đúng như lời Thiên nữ nói.

*Miệng, ý nên tu thiện
Không làm những điều ác
Thân không làm ác nhỏ
Gây hại cho thế gian
Quán dục là không, giả
Tu nơi niệm giác ý
Nếu không thích đau khổ
Đừng gây nghiệp tổn giảm.*

Ba-thuần-đề Nữ nghe lời Phật dạy, hoan hỷ đánh lễ, biến mất tại chỗ, trở về Thiên cung.

M

270. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Tôn giả A-nan bảo các Tỳ-kheo:

–Ta muốn giảng bốn câu kệ pháp. Các thầy đều nên ghi nhận đầy đủ, lắng nghe, ghi nhớ đừng quên. Thế nào là bốn câu kệ pháp:

*Miệng, ý nên tu thiện
Không làm những điều ác
Thân không làm ác nhỏ
Gây hại cho thế gian
Quán dục là không, giả
Tu nơi niệm giác ý
Nếu không thích đau khổ
Đừng gây nghiệp tổn giảm.*

Cách A-nan không xa, có một Bà-la-môn nghe bài kệ này, suy nghĩ: “Ý nghĩa của bài kệ này rất sâu xa, chẳng phải con người làm được, chắc là do phi nhân nói ra, vậy nên đến hỏi Phật.”

Sau khi suy nghĩ, Bà-la-môn đến gặp Đức Phật, chào hỏi, ngồi qua một bên, bạch Phật:

–Thưa Đức Cù-đàm, sau khi được nghe Tôn giả A-nan nói kệ này, con suy nghĩ, văn nghĩa của kệ ấy không phải do con người làm.

Phật bảo Bà-la-môn:

–Đúng vậy! Đúng vậy! Thật do phi nhân nói, không phải do người nói. Trước đây Ta ở núi Kỳ-ni, thành Vương xá, Thiên nữ Cầu-ca-ni-sa đến gặp Ta, sau khi đánh lễ, ngồi qua một bên, nói kệ này, nên kệ này thật là do phi nhân nói ra.

Bà-la-môn nghe lời Phật dạy, hoan hỷ từ giả.

M

271. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở núi Kỳ-ni, thuộc thành Vương xá.

Khi ấy vị trời Cầu-ca-ni-bà, trước đây là Ba-thuần-đề Nữ, thân phát hào quang rực rỡ như ánh chớp, chiếu sáng cả núi ấy, thành tín chí tâm quy y Tam bảo, đến gặp Đức Phật, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Con có nhiều ngôn từ
Ca ngợi Phật, Pháp, Tăng
Nay chỉ nói tóm lược
Theo ý người thích đủ
Miệng ý nên tu thiện
Không làm những việc ác
Thân không tạo lỗi nhỏ
Gây hại cho thế gian
Quán đục tánh tướng không
Tu tập niệm giác ý
Ai không thích đau khổ
Đừng gây nghiệp tổn hại.*

Khi ấy Thế Tôn bảo Thiên nữ:

–Đúng vậy! Đúng vậy! Thật như lời Thiên nữ nói.

Thiên nữ Cầu-ca-ni-sa nghe lời Phật dạy, hoan hỷ đánh lễ, biến mất tại chỗ, trở về Thiên cung.

M

272. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại tinh xá bên bờ Di-hầu, phía Bắc thành Tỳ-xá-ly.

Khi ấy Thiên nữ Ba-thuần-đề, Thiên nữ Quật-la với hào quang khác thường, đến gặp Đức Phật, đánh lễ dưới chân, ngồi qua một bên. Ánh sáng của họ chiếu sáng cả khu Di-hầu và Tỳ-xá-ly.

Thiên nữ Quật-la nói kệ:

*Thế Tôn Bà-già-bà
Vô Thượng Đẳng Chánh Giác
Ở tại Tỳ-xá-ly
Trong khu rừng Đại lâm
Trời Cầu-ca-ni-sa
Cùng Thiên nữ Quật-la
Các Ba-thuần-đề Nữ
Lạy dưới chân Thế Tôn
Xưa con đã từng nghe*

*Giáo pháp thuyết toàn thiện
Đấng Mâu-ni Thế Tôn
Hiện tại đang giảng pháp
Những ai muốn hủy báng
Giáo pháp thâm sâu này
Thật là kẻ ngu si
Sau phải đọa đường ác,
Ai tán trợ chánh pháp
Thành tựu đủ chánh niệm
Gọi là người có trí
Chắc chắn sanh cõi thiện.*

Thiên nữ Cầu-ca-ni-sa nói kệ:

*Miệng, ý nên tu thiện
Không làm những việc ác
Thân không tạo ác nhỏ
Gây hại cho thế gian
Quán đực tánh tướng không.
Tu tập niệm giác ý
Ai không thích đau khổ
Đừng gây nghiệp tổn giảm.*

Thế Tôn bảo Thiên nữ:

–Đúng vậy! Đúng như lời Thiên nữ nói.

Các Thiên nữ nghe lời Phật dạy hoan hỷ từ giả.

M

273. Tôi nghe như vậy:

Một thời Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Vào giữa đêm, có một vị trời với hào quang rực rỡ, chiếu sáng cả khu Kỳ viên, đến gặp Đức Phật, sau khi đảnh lễ, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Chớ gây hại người thiện
Gây hại là hại mình
Vì nhân quả như vậy*

*Nên đừng gây hại bậy
Nơi không phải bến đò
Đừng vọng tưởng vượt qua.*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Đáng sân nhưng nhẫn nhục
Thanh tịnh không kết sử
Đem việc ác hại người
Quả ác hại thân mình
Như ngược gió tung đất
Bị bụi phủ thân mình
Kẻ đem sân hại người
Người bị hại báo thù
Cả hai đều là ác
Đều không thoát đau khổ
Bị sân không báo thù
Hàng phục kẻ oán lớn.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hẳn ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong hoan hỷ, từ giả.

M

274. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Có vị trời với hào quang rực rỡ khác thường, đến gặp Đức Phật, lay sát chân Phật, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Người ngu si thiếu trí
Tạo ra các nghiệp ác
Tự mình gây oán thù
Sau chịu quả khổ lớn.*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Đã tạo nghiệp không thiện
Làm rồi tự đốt mình
Ngu làm các việc ác
Khóc than khi nhận quả.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hẳn ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ đánh lễ trở về Thiên cung.

M

275. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Có một vị trời với hào quang rực rỡ khác thường, đến gặp Đức Phật, sau khi đánh lễ, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Không phải dùng lời nói
Được gọi là Sa-môn
Thật tâm hướng đến đạo
Bước đi thật vững chắc
Có tinh tấn dũng mãnh
Tu thiền định thâm sâu
Chúng đắc pháp giải thoát
Phá dây trói của ma
Nghiệp tạo và không tạo
Đều nói thật cả hai
Bậc trí vượt những điều
Trá ngại, không thành tín
Tự thân thật không có
Đối khen vì tự kiêu
Nói dối trá không thật
Là giặc lớn trong đời.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Không phô trương đức mình
Không dò xét người khác
Tự đã đến Niết-bàn
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nghe Phật nói kệ, bạch Phật:

–Con thật có lỗi, cầu mong Ngài cho con thành tâm sám hối.

Khi ấy Đức Phật im lặng, vị trời nói kệ:

*Con đang cầu sám hối
Ngài không nhận cho con
Giữ tâm ác không thiện
Không bỏ lòng oán hận.*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Sám hối tội bằng lời
Nội tâm thật không sám
Làm sao trừ hiềm khích
Làm sao đạt được thiện.*

Vị trời lại nói kệ hỏi:

*Người nào không lầm lỗi
Người nào không sai lầm
Ai không bị ngu si
Ai đầy đủ chánh niệm?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Như Lai, Đức Thế Tôn
Chánh trí đắc giải thoát
Ngài không còn lầm lỗi
Cũng không còn sai lầm
Đã trừ sạch ngu si
Luôn luôn đủ chánh niệm.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn*

www.daitangkinh.org

*Dứt bỏ hẳn ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

276. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại rừng trúc Ca-lan-đà, thuộc thành Vương xá.

Khi ấy Cù-ca-lê, bạn của Đề-bà-đạt-đa, đến gặp Phật đứng qua một bên.

Phật bảo Cù-ca-lê:

–Ông với Tôn giả Xá-lợi-phất có quan hệ, đừng sanh ý hiềm khích. Xá-lợi-phất và Mục-liên đều tịnh tu phạm hạnh, tâm ý hòa nhã. Ông chớ nên hiềm khích, phải chịu khổ não lâu dài.

Cù-ca-lê thưa:

–Con tin lời Phật, con vâng theo Phật, nhưng Xá-lợi-phất, Mục-kiền-liên thật có dục ác. Họ thật ung dung trong dục ác và chạy theo dục xấu ác.

Phật lại bảo Cù-ca-lê:

–Ông không nên có tâm thù hận hai vị ấy

Ba lần như vậy, tuy nghe Phật dạy nhưng Cù-ca-lê vẫn không thay đổi tâm ác, nên bỏ Phật ra đi. Rời khỏi Phật không xa, thân ông ta sanh mụn dử, ban đầu như hạt cải, lớn nhanh như hạt đậu, rồi lớn to như trái Tỳ-lê, thân thể lầy nhầy máu mủ tuôn chảy; sau khi qua đời đọa vào đại địa ngục Liên hoa.

Khi ấy có ba vị trời với hào quang sáng chói, vào giữa đêm đến gặp Đức Phật, sau khi đánh lễ đứng qua một bên. Vị trời thứ nhất bạch Phật:

–Thưa Thế Tôn, Cù-ca-lê đã qua đời trong đêm nay.

Vị trời thứ hai nói:

–Đọa đại địa ngục Liên hoa.

Vị trời thứ ba nói kệ:

*Con người ở trên đời
Lưỡi búa ở trong miệng
Do nói ra lời ác*

*Tự chặt lấy thân mình.
Đáng khen mà lại chê
Đáng chê mà lại khen
Miệng nói lời phù phiếm
Sau phải chịu đau khổ.
Ỗ ngữ đoạt tài sản
Đó chỉ là lỗi nhỏ
Chê mắng Phật thánh hiền
Là tội lỗi to lớn
Phải chịu khổ lâu dài
Đủ số cả trăm ngàn
Ở ngục Ni-la-phù
Và ba mươi sáu lần
Vào ngục A-phù-đà
Cho đến phải bị đọa
Vào năm A-phù-đà
Do chê bai Hiền thánh
Miệng và ý làm ác
Đọa những địa ngục ấy.*

Sau khi lay sát dưới chân Phật, ba vị trời trở về Thiên cung.

Thế Tôn bảo các Tỳ-kheo:

–Các thầy có muốn nghe về tuổi thọ dài ngắn ở địa ngục A-phù-đà không?

Các Tỳ-kheo bạch:

–Xin giảng cho chúng con, sau khi được nghe, chúng con tin và thọ trì.

Thế Tôn bảo các Tỳ-kheo:

–Hai mươi khứ-ly hạt mè thì đổ đầy một xe ở Ba-la-nại. Có người sống trường thọ, cứ một trăm năm nhặt ra một hạt mè. Như vậy đến khi hết không còn hạt mè nào, thì tuổi thọ ở địa ngục A-phù-đà vẫn chưa hết. Hai mươi A-phù-đà thành một Ni-la-phù-đà, hai mươi Ni-la-phù-đà thành một A-thát-thát, hai mươi A-thát-thát thành một Hầu-hầu, hai mươi Hầu-hầu thành một địa ngục Liên hoa. Tỳ-kheo Cù-ca-lê vì phỉ báng hai Tôn giả Xá-lợi-phất, Mục-liên nên bị đọa vào đại địa ngục Liên Hoa.

www.daitangkinh.org

Này các Tỳ-kheo, đối với trụ bị đốt cháy còn không nên hủy báng, huống chi là đối với loại có tình thức.

Phật dạy như vậy, các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều hoan hỷ phụng hành.

M

277. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Có một vị trời với hào quang rực rỡ khác thường chiếu sáng cả khu Kỳ viên, đến gặp Đức Phật, sau khi đánh lễ, ngồi qua một bên nói kệ:

*Khinh người khác là gì
Và không khinh là gì?
Bị người khác khinh khi
Trước mắt gì đứng đầu?
Nay con hỏi Như Lai
Đại Tiên giảng cho con.*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Biết rõ không khinh khi
Không biết rõ khinh khi
Ưu pháp gọi cung kính
Khinh pháp là không kính
Không gần thiện tri thức
Là dẫn đầu không kính
Thích làm việc phi pháp
Bạn thân thành oán ghét.
Kẻ oán thành bạn thân
Đứng đầu không cung kính
Như có người phụ nữ
Không trinh thuận hiền lương
Ưu gian dâm tư thông
Hành động không hợp lý
Đàn ông trái lẽ độ
Nghĩa ấy cũng như vậy*

*Những điều ấy chính là
Đứng đầu sự khinh thường.
Cân lường đối gạt người
Xảo ngụy không cân đúng
Chỉ nghĩ đến tham lợi
Đứng đầu sự khinh khi
Cờ bạc gian lận nhau
Tiêu tán hết tiền tài
Những việc ấy chính là
Đứng đầu sự khinh khi
Thích ngủ, tham ăn ngon
Ngủ sớm, dậy quá trễ
Biếng nhác với công việc
Nhưng lại ưa phần nô
Những người sống như vậy
Cũng đứng đầu bị khinh.
Hoa tai và vòng vàng
Che dù mang giày thêu
Trang sức che bần cùng
Đẫn đầu sự khinh khi
Tài sản thì quá ít
Tình ái quá đắm say
Tuy thuộc dòng Sát-lợi
Mong muốn được ngôi vua
Kẻ ngu si như vậy
Đứng đầu sự khinh thường.
Cửa báu, sản nghiệp lớn
Nhiều quyến thuộc bạn thân
Tham ăn uống riêng mình
Không cho đến kẻ khác
Thọ nhận của người khác
Thức ăn ngon, cửa báu
Khi họ đến nhà mình
Không có tâm báo đáp
Thậm chí chẳng mời ăn*

Là đứng đầu khinh thường.
Cha mẹ đến tuổi già
Thân suy tàn sức cạn
Con ăn đồ thơm ngon
Không cung dưỡng cha mẹ
Những hạng người như vậy
Đáng khinh chê đứng đầu.
Cha mẹ và anh em
Thân thuộc chị em gái
Đánh mắng nói lời ác
Đứng đầu bị khinh khi.
Sa-môn, Bà-la-môn
Đúng giờ họ đến nhà
Không cúng dường bố thí
Là khinh khi đứng đầu.
Sa-môn, Bà-la-môn
Và người nghèo ăn xin
Mắng chửi không bố thí
Là khinh khi đứng đầu.
Chê Phật và Thanh văn
Cả xuất gia, tại gia
Làm việc phi pháp này
Là khinh khi đứng đầu.
Thật chẳng phải La-hán
Tự xưng là La-hán
Là giặc trong Trời, Người
Sa-môn, Bà-la-môn
Kẻ trá ngụy như vậy
Thật đứng đầu khinh khi.
Những hạng người như trên
Bị mọi người khinh chê
Kẻ đáng khinh trong đời
Ta đều thấy biết rõ
Hãy nên mau tránh xa
Như sợ hãi đường hiểm.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vị trời nói kệ:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hẳn ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giả.

M